

Струка (назив):	КУЛТУРА И УМЈЕТНОСТ		
Занимање (назив):	МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ И МУЗИЧКИ САРАДНИК		
Предмет (назив) :	МУЗИЧКИ ОБЛИЦИ		
Опис (предмета):	СТРУЧНО-ТЕОРИЈСКИ		
Модул (наслов):	РОНДО (ВРСТЕ РОНДА) И СКАРЛАТИЈЕВ СОНАТНИ ОБЛИК		
Датум:	2023.	Шифра:	Редни број: 03
Сврха			
Кроз овај модул ученици трећег разреда средње музичке школе треба да овладају врстама класичног рондо (купренов рондо- као зачетник форме ронда; рондо са једном, две и три теме). Ученици се у овом модулу упознају са скарлатијевим сонатним обликом, његовом грађом која је зачетник развоја класичног сонатног облика са посебним освртом на анализу примјера из музичке литературе из ових области.			
Специјални захтјеви / Предуслови			
Завршен други разред средње музичке школе.			
Циљеви			
- Оспособљавање ученика за препознавање врсте-типа ронда, уочавање тема, прелаза као и облика тема, и грађе дијелова у примјерима из музичке литературе - Брзо уочавање форме дјела - Олакшавање тумачења и извођења нотног текста			
Теме			
1. Рондо- класични рондо (купренов рондо, рондо са епизодом, рондо са две и рондо са три теме) 2. Скарлатијев сонатни облик (барокна дводјелност, дијелови скарлатијевог сонатног облика као претходника класичног сонатног облика)			

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Рондо- класични рондо	-препозна у примјерима из музичке литературе основну форму дјела -уочи главну тему, број понављања и њену грађу у примјеру, као и нове наступе тема са свим њиховим карактеристикама -повезујући слику и звук кроз примјере из умјетничке музике препозна тип класичног ронда -примјени стечено знање- шему, грађу композиције на часу инструмента	-анализира примјере из музичке литературе и у њима означи теме, облик тема, грађу сваке теме или прелаза, уочи тоналне промјене тема, понављање главне теме три пута - разликује у примјерима из музичке литературе форму дјела тј.тип и врсту ронда - уочи приликом слушања задане композиције уз нотни примјер макро форму дјела	- комбинује стечена знања о форми ронда са једном, две или три теме или скарлатијевог сонатног облика кроз наставу инструмента - развија, проширује схватања музичке форме и њене грађе - прикаже на часовима хармоније и солфеђа грађу музичке мисли, облик теме, модулације - открије и јасније разумије музичку цјелину и њене дијелове са којима се сусреће на часовима инструмента - лакше изведе дијело на часовима инструмента због развијеног и проширеног сазнања наведених области	Наставник треба да : - упуту ученике на уџбеничку литературу - објасни ученицима појам ронда у музици, улогу и карактеристике прве теме која се понавља више пута - кроз примјере из литературе ученике упозна са грађом купреновог ронда и односа рефрена и куплета, те њиховим особеностима - ученике упозна са карактеристикама и специфичностима ронда са једном, две или три теме - кроз звучне и нотне примјере ронда објасни улогу, примјену, грађу и особености прве, дру или треће теме, њихов број наступа у току композиције као и грађа - инсистирати на сталној анализи примјера из музичке литературе уз обавезно повезивање слике и звука
2. Скарлатијев сонатни облик	- препознати облик -форму заданог дјела -објаснити и утврдити разлику између наступа тема, моста или	-анализира и пронађе главне дијелове скарлатијевог сонатног облика		- упореди појам барокне дводјелности са грађом два основна сијела скарлатијевог сонатног облика - објасни грађу првог и другог дијела скарлатијевог сонатног

	разраде тематског материјала у другом дијелу - препозна грађу тема, тоналитет и појаву дјелимичне репризе кроз примјере из музичке литературе -објасни микро форму наведеног дјела	- да брзо пронађе теме (грађу, тоналне промјене) -утврди разлику у наступу прве теме у првом а потом и у другом дијелу - скарлатијевог сонатног облика - развије способност брзог уочавања музичке реченице, које ће му олакшати праћење и брже сагледавање захтјева у настави инструмента - пронаћи у примјерима из литературе реченице, периоде и одступања у грађи - овлада бржем и прецизнијем препознавању тема и других дијелова у скарлатијевом сонатном облику а са којима се сусреће на часовима инструмента		облика сличности и минимумом разлике - појасни ученицима грађу прве теме, моста, друге теме и завршне групе, као и грађу другог дијела и појаву дјелимичне репризе - од ученика захтјева сталну анализу наведене музичке форме кроз разноврсне примјере из богате музичке литературе - захтјева од ученика да у заданој анализи која је звучно употпуњена уоче главне дијелове,наступе тема и грађу - комбинује анализе у којима је заступљен наведени облик, како би ученици утврдили нучене области
Интеграција				

Корелација са наставом клавира, главног инструмента, хармоније и солфеђа.

Извори

- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске;
- Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл).

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модела.

Струка (назив):	КУЛТУРА И УМЈЕТНОСТ		
Занимање (назив):	МУЗИЧКИ ИЗВОЂАЧ И МУЗИЧКИ САРАДНИК		
Предмет (назив) :	МУЗИЧКИ ОБЛИЦИ		
Опис (предмета):	СТРУЧНО-ТЕОРИЈСКИ (ВЈЕЖБЕ)		
Модул (наслов):	КЛАСИЧНИ СОНАТНИ ОБЛИК, СОНАТНИ РОНДО И СОНАТНИ ЦИКЛУС		
Датум:	2023.	Шифра:	Редни број: 04
Сврха			
Модул је намјењен музичким сарадницима и музичким извођачима трећег разреда, те представља основу за разумјевање грађе већих музичких форми са којима се ученици срећу у свом музичком образовању. Настава овог модула бави се тумачењима и анализама класичног сонатног облика, сонатног ронда као и грађом класичног сонатног циклуса. Модул обухвата практичне вјежбе примјера из музичке литературе, кроз које ће поуздано овладати наведеним музичким формама.			
Специјални захтјеви / Предуслови			
Завршен други разред средње музичке школе.			
Циљеви			
- Усвајање знања из области класичног сонатног циклуса кроз анализу примјера соната из периода класицизма. - Брзо уочавање дијелова, тј. наступа тема у сонатном ронду, као и њиховој грађи - Темељно овладавање сонатним циклусом и карактеристикама, особеностима грађе свих ставова дјела, чиме ће бити олакшано разумјевање наведених форми на часовима клавира и главног предмета.			
Теме			
1. Класични сонатни облик (грађа класичне сонате: експозиција, развојни дио и реприза; иступење од класичног сонатног облика- кроз примјере из музичке литературе) 2. Сонатни рондо (елемент сонатности у сонатном ронду, постојање двотематизма друге теме и изузеци у грађи сонатног ронда са освртом на примјере из музичке литературе)			

3. Грађа сонатног циклуса (поредак и број ставова у сонатном циклусу, облик сваког става, тоналитет; изузеци у грађи сонатног циклуса, као и међусобно повезивање ставова)

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способен да:			
1. Класични сонатни облик	-препозна класични сонатни облик и уочи главна три дијела и тако упамти нову методску јединицу - дефинише у заданим примјерима из музичке литературе класични сонатни облик са свим дијеловима, наступима тема, тоналним особеностима као и унутрашњој грађи свих дијелова - уочи и промјене у грађи сонатног облика, било кроз примјену лажне репризе, појаве репризе у субдоминантном тоналитети и друго	-примјени стечено знање облика о грађи класичног сонатног облика кроз анализу примјера из музичке литературе (увијек са ослоном на реалан звук) - утврди разлике и промјене у грађи појединих дијелова сонатног циклуса - обликује форму сонатног облика и олакша праћење наставног предмета -главни предмет	-комбинује током компоновања све особености сонатног облика, сонатног ронда или сонатног циклуса -прикаже кроз анализу грађу и дијелове сонатног облика или сонатног ронда као и изузетке у грађи наведених форми - пронађе облик задане форме као и грађу, дијелове - оживи наведене форме на часу инструмента	Наставник треба да : - пружи начелна тумачења и систематизацију раније обрађеног скарлатијевог сонатног облика који је својом грађом претходио развоју класичног сонатног облика - објасни шему грађе дијелова сонатног облика (експозиција, развојни дио и реприза) и прикаже их кроз примјере из музичке литературе - прикаже кроз примјере из музичке литературе иступања од класичног сонатног облика (приказ лажне репризе, обрнутог распореда тема и репризи, појава репризе у субдоминанти итд.) - посвети посебну пажњу практичним анализама које су праћене звуком- усменим или писменим, при чему треба да инсистира на брзини препознавања главних дијелова и грађе сваког дијела
2. Сонатни рондо	-препозна форму сонатног ронда	- открије наступе тема и број		- пружи основна тумачења о грађи сонатног ронда (наступу основне

	кроз број појава прве теме -идентификује наступ сваке нове теме или прелаза са свим карактеристикама и специфичности али увијек са ослонцем на звук	њиховог понављања у сонатном ронду -пронађе са великом лакоћом дијелове (теме, прелазе) као и тоналне промјене - уочи изузетак у сонатном ронду у виду примјене развојног дијела умјесто треће теме -анализира примјере сонатног ронда уз звучни примјер		теме и броја нових теме и њиховим карактеристикама) - објасни елемент сонатности у анализираном сонатном ронду - прикаже форму сонатног ронда и по чему се он разликује од класичног ронда са три теме - пружи основна тумачења о грађи тема, као и изузецима у грађи сонатног ронда - посвети посебну пажњу практичним анализама, усменим и писменим (увијек са ослонцем на звук), при чему треба да инсистира на брзини и прецизности препознавања - инсистира на сталним анализама из музичке литературе како на часовима тако и у виду домаћих задатака
3. Грађа сонатног циклуса	-све разматране и научене облике препозна и уочи у сваком од ставова класичног сонатног циклуса - уоче промјене и одступања од класичог распореда ставова у сонатном циклусу	-препозна грађу сваког става у сонатном циклусу кроз стално повезивање слике и звука - уочи иступања и промјене у распореду ставова како у грађи, тако и у тоналном смислу		- представи основна тумачења о појму сонатног циклуса (број ставова у сонатама, симфонијама и концертима) - прикаже облик сваког става у погледу форме, тоналитета и темпа уз звучну подршку - објасни особености сваког става, као и изузетке у грађи сонатног циклуса тј. одступања од уобичајене шеме распореда и поретка ставова - пружи увид у начин међусобног повезивања ставова у сонатном

		- примјени знање о грађи сонатног цикла са како на часу музичких облика тако и на часу инструмента		циклусу са освртом на примјере из богате музичке литературе - све разматране ставове презентује кроз примјере из музичке литературе, што олакшава и добро разумјевање форме на часу инструмента
Интеграција				
Корелација са наставом клавира, главног инструмента, хармоније и солфеђа.				
Извори				
- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске; - Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл).				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модела.				